

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 232. — STEV. 232.

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 9, 1907. — V SREDO, 9. VINTOKA, 1907.

VOLUME XV. — LETNIK XV.

Skušnja v jahanju naših štabnih častnikov.

PO PREDSEDNIKU DOLOČENA
SKUŠNJA JE SIJAJNO
USPELA.

Častniki so jezdili 15 milij natančno
po predpisu predsednika
Roosevelta.

RANJENCI: DVOJE HLAČ.

Washington, 9. okt. Preiskuševalno jahanje tukajšnjih častnikov, ki so zaposleni že po več let v pisarnah se je vršilo včeraj. Jezdilo je 28 častnikov, katerje vodil major Grahama. Med jezo so častniki počivali dvakrat po šest minut in po preteklu dvakrat in pol ur so se vrnili nazaj v Fort Myer, Va., od kjer so edezili.

Ako je predsednik Roosevelt misil, da bode mogel slabec jahače in debele polkovnike ter majorje spraviti v zadrugom in potem tudi v neprostovoljni pokoj, se je zelo motil. Pri vsem jahanju se ni pripeljal drugačega, nego da so dve častnikoma počile hlače in da je jednemu njegov konj skrivil meč.

Obroke so nekaj časa plačevali, toda kmalu so nehalni, na kar je banka hiško odpovedala, prepodila omenjene tri brate iz tovarne in izročila tovarno 23-letnemu Jos. Courju za nadaljnjo poslovanje.

Coury je častnikom tako ugajala, da bodo sedaj predlagali, da se vsak teden pripeljajo taki izleti, ki pa morajo biti daljši. Le nek polkovnik (240 funtov) je bil nekoliko v strahu. Ker je dejevalo, se je že veseli, da včeraj ne bude skušnje. Potem mu je pa prišla druga misel v glavo: ako bi ne bilo skušnje, bi se koneno Roosevelt takoj vrnil iz Louisiane, nakar bi miali častniki jezilati po 30-milij. Ko se je končno zjansilo, postal je vesel, ker je vedel, da bode treba sedaj le 15 milij jezditi. Jezdil je izvrstno.

OBRAVNAVA PROTI HARRY K. THAWU.

Druga sodna obravnava proti morilcu
Stanford Whiteja se prične
2. decembra.

Drugia porotna obravnava proti H. K. Thawu, kateri je umoril Stanford Whiteja, se prične dne 2. decembra.

Datum je določil sodnik Dowling od kazenskega oddelka vrhovnega sodišča.

Glavni zastopnik milijonarja Thawa je sedaj Martin W. Littleton.

Slednji je prošel, da se obravnava prične pred ponudnimi. V novembrovem temu je pa nasprotoval pokrajinski pravnik Jerome, kater trdi, da mora priti več drugih slučajev pred Thawovim slučajem na vrsto.

Zena postala ubijalka, da reši svojega moža.

Danielsville, Ga., 8. okt. Mrs. Fannie Williams, katera se je pred šestimi tehnimi omogočila, je včeraj popoludne trikrat streljala na bratranca svojega moža, A. B. Williamsa, kateri je skršal njenega moža ubiti. Oba sta se pretepal pred hišo. Njen bratranec je na mestu obležal mrtve.

Oba bratrance sta se prepirala in tekmovala proti A. B. Williamsu, kateri je včeraj prepeljal in pretepel. Mrs. Williams, video, da je bil njen mož slabljiv, odšla je v sobo po revolvar, na kar je ukazala A. B. Williamsu, naj njenega moža spusti. Ker pa tega ni storil, se mu je priblizala in trikrat nanj ustrelila. Williams je umrl še ko je držal svojega bratrance.

Mrs. Williamsova je stara 19 let. Coronerju je izjavila, da je streljala samo radi tega, da reši svojega moža.

Mikkelsenova ekspedicija.

Chicago, Ill., 9. okt. Semkaj je dospel etnolog W. Steffensen, član Liffingwell-Mikkelsenove ekspedicije na sever Amerike, katera je moralna ostati celo leto v severnem ledu na Beaufordovem morju. Liffingwell je sedaj tudi na varneh, kar velja o vseh članih ekspedicije. Glavni namen ekspedicije je bil dogmati, se li severno od Alaski nahaja še kakša dobra, katero pa niso našli.

Grki in Armenci obtoženi umora.

V NEW JERSEYU SE MORA SE-
DEM GRKOV IN ARMEN-
CEV ZAGOVARJATI
RADI UMORA.

Umorili so svojega rojaka zavratno.
zblaznila.

UMOR V SPANJU.

V Jersey City, N. J., se je pričela obravnava proti sedmim Grkom in Armenecem, kateri so obtoženi umora, oziroma pomoči pri umoru. Umor se je izvršil dne 1. januarja t. l. v neki predmislnej svile v West Hobokenu.

Potom preiskava se je o tem umoru dogralo: Omenjeni predmislina je bila prvotno lastnina armenih bratov Salomon, Elias in David Orraye. Armenska bančna tvrdka Faour, 63 Washington St. v New Yorku, je bratom Arraye posodila denar, da si nabavijo stroje, za kar je sprejela hipoteko, s ktero so se omenjeni trije zavezali, da bodo dolg poravnali v obroku.

Denver, Colo., 9. okt. Za hišo Edw. V. Caseja št. 1492 Race St., našli so zavoj, v katerem je bilo 51 nabojev in sedaj isčišči klerka neke knjigotrimče, Kemp V. Bigelow, kateri sta se dva mogaža razgovarjala o načrtu, po katerem bi s pomočjo dinamita umorili govorjenje Buchtela, kakor tudi Chaseja, kateri je imel dolgo vrsto let svoj sindikat zakotnih borz in raznih igralnic v tukajšnjem mestu.

Kdo je skoval zaroto, ni znano, toda nekteri trdijo, da je za vsem tem zopet skrivena znana zapadna socijalistična delavska organizacija.

Zarota v Denverju, Colo. Napad z dinamitem.

LOPOVI SO NAMERAVALI UBITI
GOVERNERJA BUCHTELJA
IN DRUGE.

Tudi Chaseju in drugim osobnostim je bila namenjena smrt.

ZAPADNI ZAROTNIKI.

Denver, Colo., 9. okt. Za hišo Edw. V. Caseja št. 1492 Race St., našli so zavoj, v katerem je bilo 51 nabojev in sedaj isčišči klerka neke knjigotrimče, Kemp V. Bigelow, kateri sta se dva mogaža razgovarjala o načrtu, po katerem bi s pomočjo dinamita umorili govorjenje Buchtela, kakor tudi Chaseja, kateri je imel dolgo vrsto let svoj sindikat zakotnih borz in raznih igralnic v tukajšnjem mestu.

Kdo je skoval zaroto, ni znano, toda nekteri trdijo, da je za vsem tem zopet skrivena znana zapadna socijalistična delavska organizacija.

Južne republike. Ecuadorški ustaši.

BOJI MED ECUADORSKIMI U-
STAŠI IN PERUVANSKIM
VOJAŠTVOM PRI
PIURI, PERU.

Hondurske čete so baje zasedle salva-
vadorsko loko Acajutlo.

STRAJK NA CUBI.

Guayaquil, Ecuador, 8. okt. Peruanske čete so pri Piuri ob eeuadorskem meji, 200 milij jugozapadno od Guayaquila, razkropile več polov eeuadorskih revolucionarjev, kateri so nameravali udreti v Ecuador. Ustaši so pričakovali, da se jim pridruži mnogo tovaršev, ko prekoračijo mejo. Osem je bilo ubitih in 30-vjetrih.

San Francisco, Cal., 8. okt. Poštni parnik San José, ki je dospel v tukajšnjo loko iz Paname, prinesel je veste, da so koncem septembra zasedle hondurske čete salvadorsko loko Acajutlo. Tem povodom je prisel do krovne borce, v katerih so pa bile salvadorske čete poražene.

Za napad na Acajutlo so se hondurske čete dobro pripravile in sicer v odstotnosti topličarke Zjed. držav Yorktown, katera je odplula proti jugu in sicer v Acapulco. Napad na Acajutlo so izvršile čete republike Honduras brez pomoči mornarice.

Washington, 8. okt. Tukaj se zatrjuje, da vesti o vzetju mesta Acajutlo po hondurskih četah so morejno biti resnične, kajti med Salvadorjem in Hondurasom vladajo prijateljske razmere in obe republike se bodela udeležili mirovne konference, katera se bodo v kratek čas v Washingtonu.

Havana, 8. okt. Na cubanskih železničnih delavcih, katerih delavej strajkajo, je sedaj promet zoperi v popolnem redu. Mnogi kurilci in strojvodij se je vrnili zoperi na delo, tako da so im portirani skrbje ostali brez dela.

Havana, Cuba, 9. okt. Cubanske delavskie organizacije so pri včerajnjem zborovanju sprejale resolucijo, da se takoj napove generalni strajk vseh univških delavcev na Cubi, kdo prične železnične poslovati s skrbmi, katero so importirali iz New Yorka.

Skrbje do sedaj še niso pričeli z delom. Železnične družbe trdijo, da vlačni vozijo redno.

Kaznovan zamorec.

V Newtonu, Miss., je farmer Benjamin Coker ustrelil zamorec Wm. Benderja, kateri je skršal neko šestletno belo deklevo posiliti.

\$21 v Trat ali Reko na parnikih Austro-American Line.

Te cene veljajo do preklica.

Originalni listki se dobe pri
Fr. Sakser Co.,
109 Greenwich St., New York.

Brezplačno pošljemo lepo sliko parnika, kateri spaša najcenejši, najboljši in najdirektnejši progi za Slovence. Pisite na Austro-American Line, Whitehall Building, New York.

Svarilo rojakom!

V novejšem času pričeli so razni newyorški goljufi razpoložljati našim rojakom razne cirkularje, s katerimi jim ponujajo delnice za neke zlate rudo, kateri baje sploh nikjer ne obstojejo.

Bojake svarimo radi tega, da ne kupujejo teh listin, kateri nimajo nikake vrednosti, kajti vsak denar, katerga bi kdo posodal za delnice, je prav gotovo zgubilen in nihče ga ne bude več videl, kajti dobitek bodo imeli le goljufi, kateri so si omisili naslove naših narodnikov, ktere je nekdo ukradel.

Bojaki, bodite toraj previdni!

* * *

Zopet drugi goljufi, kateri so z zgoraj navedenimi v zvezi, razpoložljajo rojakom in tudi Hrvatom cirkularje, s katerimi jim ponujajo "vino" in pogled tega tudi razne "nagrade". Tudi to ni drugega, nega navaden svindel, česar namen ni drugega, kot poslati rojakom navadno brozgo in ničvredno "darila" za njihov desetak, katerega razstavljam.

Rabat, 9. okt. V palaci Kubitat imel je včeraj sultan Abd ul Azis sijajno avdijenco. Sprejel je namreč francoskega poslanika Regnaulta, generala Lianteua, poveljnika francoske posadke v Udji in admirala Philiberta.

Ko poslavare predvsem očitno kompromisa v bančnem vprašanju. Usled tega kompromisa se Ogrska zaveže, da bode predno ustanovi svojo lastno državno banko, sklenila z Avstrijo pogodbo, katera bude določljiva sledi:

"Vlata za skupno plačila in doneski moratu v obeh državah jednaka; v tej velutu se poravnjuje skupni ogromni državni dug in valuta se rabi tudi v medsebojnem trgovskem prometu.

Ko poslana Ogrska samostojna in od Avstrije neodvisna, ogrski denari bude zglobili na vrednosti, kar je Ogrska velike vrednosti.

Budimpešta, 9. okt. Avstrijski, kakor tudi ogrski ministriki predstnik, ki je predlagal lastnik "Neue Freie Presse", je zagrizen čutif, ne predlagal kompromisa v bančnem vprašanju.

Tokio, 9. okt. Nek pjan španški delavec je včeraj ustrelil domaćega vojaka, radi česar je tu zavala velikanska razburjenost. Španski konzul trdi, da se je to pripremljalo in izročilo govorjenje.

Rabat, 9. okt. V palaci Kubitat imel je včeraj sultan Abd ul Azis sijajno avdijenco.

Sprejel je namreč francoskega poslanika Regnaulta, generala Lianteua, poveljnika francoske posadke v Udji in admirala Philiberta.

Ko poslavare predvsem očitno kompromisa v bančnem vprašanju. Usled tega kompromisa se Ogrska zaveže, da bode predno ustanovi svojo lastno državno banko, sklenila z Avstrijo pogodbo, katera bude določljiva sledi:

"Vlata za skupno plačila in doneski moratu v obeh državah jednaka; v tej velutu se poravnjuje skupni ogromni državni dug in valuta se rabi tudi v medsebojnem trgovskem prometu.

Ko poslana Ogrska samostojna in od Avstrije neodvisna, ogrski denari bude zglobili na vrednosti, kar je Ogrska velike vrednosti.

Naprej je prišla rano zjutraj v hišo Canover Schenka, 104 John St. Schenka, kjer se je probudila, ko je sljala v doljenjem nadstropju nevaden sum. Probudila je svojega moža in odšla pred ujmom po stopnicah navzdol. V kuhinji se načela nečesa.

Italijana, kjer je načela nečesa.

Tokio, 9. okt. Kolpa se v Tokio včeraj razširila in ljudstvo počela, kjer so služili pri francoski legiji tujcev.

Vojake so pripeljali sultana v Rabat, kjer je natančno izpravil sultana. Sledi so pozdravili v sviščini sultana.

Načela so se počeli vzdružiti, da bo sultana včasih izbral.

Long Branch, N. J., 9. okt. Včeraj so imeli v parji mnogo posla v tukajšnjem mestu, kajti v jednej samej uri so na dveh različnih prostorih skupščini krasti in v obeh slučajih so obupno-napadli lastnika oben hiš.

Lisbona, 8. okt. Govener portugalske zapadne Afrike poroča iz Loande, da je postal posebno vojško ekspedicijo proti upornim domačinom v Amboli. Vojaštvo je razdeljalo zadnjino posojankov glavarja Kwamatoda.

Najprej so prišli rano zjutraj ob 6:00 na kanal z vodami, kjer so včasih izbrali lastnika oben hiš.

Trijem zamoreci so prišli v Gordonev, vzdolj predajalnico na South Broadway, kjer je Gordon nameraval oditi.

Jeden napadalec je razbil z revirjem zavojec zlatnine in si prilagodil par ur, nakar je na Gordonova dvakrat ustrelil in ga nekliko obstrelil. Vsi trije so nato bežali. Kasneje so arstovali dva zamoreca, kateri je Gordon spoznal za svoja napadala.

Jugoslovanska
Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELVY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medo, 9478 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zubakovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburgh, Pa.

Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Maks Kržišnik, Box 326, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojzij Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.

Ivan Primožič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.

Ivan Keržišnik, II. porotnik, Box 138, Burdine, Pa.

Janez N. Gosar, III. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.

Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street, Joliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe ugov in druge listine na glavnega tajnika: George L. Brožič, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj pošljajo krajevna društva na blagajnika: John Gouze, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljajo duplikat vsake pošiljatve tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošljajo na predsednika porotnega odbora: Michael Klobučar, 115 7th St., Calumet, Mich. Priredjani morajo biti natančni podatki vseke pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

SUSPENDIRANI

Iz društva sv. Jožeta št. 45 v Indianapoliu, Ind., 25. sept.: Martin Ravnik cert. 6201, Fran Relef cert. 5053, Anton Smerdel cert. 3509. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 44 udov.

Iz društva sv. Jožeta št. 23 v San Franciscu, Cal., 25. sept.: Josip Plut cert. 4122, Josip Prince cert. 2836. Oba v I. razredu. Društvo šteje 66 udov.

Iz društva sv. Janeza Krstnika št. 37 v Clevelandu, Ohio, 25. sept.: Mihail Bogulin cert. 6858 I. razred.

Iz društva sv. Ime Jezusa št. 25 v Evelethu, Minn., 25. sept.: Josip Gačnik cert. 6721, Fran Levstik cert. 6294, Fran Škraba cert. 6290, Fran Urbits cert. 6023. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 141 udov.

Iz društva sv. Cirila in Metoda št. 9 v Calumetu, Mich., 25. sept.: Martin Novak cert. 3764, Fran Pire cert. 6415, Martin Movrin cert. 6868. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 245 udov.

Iz društva sv. Cirila in Metoda št. 1 v Ely, Minn., 25. sept.: Andrej Haljan cert. 166, Josip Boštančič cert. 113, Anton Kričev cert. 202, Fran Martinjak cert. 5514. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 192 udov.

Iz društva Vitez sv. Jurija št. 49 v Kansas City, Kansas, 25. sept.: Ivan Slobožnik cert. 6672 I. razred. Društvo šteje 72 udov.

Iz društva sv. Štefana št. 11 v Omaha, Neb., 25. sept.: Peter Bižal cert. 7666, Peter Semčič cert. 7173, Josip Grduš cert. 7169. Vsi v II. razredu. Društvo šteje 21 udov.

Iz društva sv. Alojzija št. 18 v Rock Springs, Wyo., 25. sept.: Peter Bože cert. 4842 I. razred, Ivan Grošelj cert. 2653 I. razred. Društvo šteje 165 udov.

Iz društva sv. Petra in Pavla št. 15 v Pueblo, Colo., 25. sept.: Anton Krule cert. 5090 I. razred. Društvo šteje 114 udov.

JURIJ L. BROŽIČ, glavni tajnik.

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE

V Ameriko. Dne 23. septembra se je odpeljalo iz ljubljanskega južnega kolodvora v Ameriko 170 Macedoncov, 180 Hrvatov, 25 Slovencev, 60 Črnogorov in 50 Ogrov.

V Ameriko je 23. septembra hotel odpeljal Jožef Krapč Andreja Goloba rodom iz Loke pri Celju, in ker ni že izpolnil vojaške dolžnosti, je na južnem kolodvoru v Ljubljani službojni stražnik Večerin oba artoval.

Krapč je Goloba hotel spravil po izseljevalni agenturi Zwischenbartovi v Bazlu v Ameriko.

Počar je unitil 18. sept. zvečer kože Marije Bergantove v Dvorju pri Kraju. Najbrž je bilo začrno.

Ponesrečil se je 20. sept. podpolne v Borovnicu 27letni zavarč Ignacij Merešnik, stanujot v Šiški. Ko je stopeil s tovornico vlaka je v trenotku pripeljal mimo nek pomožni stroj, ki je Merešnija podrl na tla in mu prezel život. Ponesrečenec je bil ozelenjen in zapuščen nepreskrbljenega otroka.

Vrča kri. Dne 21. sept. je prišel v gostilno na Dunajski cesti št. 41 v Ljubljani 22letni delavec Franc Vidmar, kjer se je navlekpel vinske kapljice in potem pričel razbijati po mizi in vptiti tako, da je najemmica gostilne in njena natakarica bežala iz sobe. Vidmar, jezen, da ga nobeden ne posluša, je šel na ulico za ubegljima, kjer jih je opsaloval, kar mu je priselo na jezik. Ko sta pa ženski odšli nazaj v gostilno, je prišel Vidmar za njima, kjer je toliko časa razsajjal, da je prišla policija in Vidmarja postavila na hladno.

Samoner. V Polhovem Gradcu se je obesil posestnik sin Franc Trnovec. Omračil se mu je duh.

PRIMORSKE NOVICE

Ponesrečil se je posestnik Jožef Sever iz Cvetroža. Padel je z voza in se tako hudo poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnišnico k usmiljenim bratom v Gorici.

Ponesrečil se je posestnik Jožef Sever iz Cvetroža. Padel je z voza in se tako hudo poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnišnico k usmiljenim bratom v Gorici.

Velika nesreča. Nedavno ob 8. uri je skladal v Trstu v ulici del Tintore 32letni veznik Alojzij Rebec iz Sežane led. Kar je priletel vanj na motor.

Giganška nadloga v gorški okolici. Cigani se zmirom klatijo po gorški okolici tik mesta ter krađejo hujšego raka. Zapri so sedaj radi tativne 19letno Marijo Hudorovič in 26letnega Jurčka Hudoroviča.

STAJERSKE NOVICE

Fransko graščino pri Slivnici na Štajerskem je kupil od grofa Schoenborna župnik Muršič v Framu.

Pri orložnik vajah v Gradcu se je nevarno poškodoval rezervni računski podčastnik Mihael Rozman, tehnični kancler vrdeča A. Prašniker.

Zena ovadila moža. Samomer na cesti. Iz Kozjega poročajo: Mihaela in Franca Novaka je ovadila žena Franca Novaka, da sta brata ukradla na Ogrskem 1000 krov in da je Franc Novak zagrozil, da bo svojo taščo umoril. Ko je Franc Novak na cesti opazil naslednjoče ga orožnike, se je na cesti ustrelil. Mihael Novak je bil aretiran v Sevnici.

Zastrupil se je z arzenikom v Št. Uju ob volitvah večji agitator Brus.

Toča v brežiškem okraju 16. septembra niso bili. Dotična poročila nemških litorjev so bila napačna.

Hitr kcas. Iz preiskovalnega zapora v Slovenski Bistrici je pobegnil vinčarjev sin Mihael Pernat, a se je drugi dan sam vrnil v zapor.

KOROŠKE NOVICE

Zaradi tativne je prisodilo celovško porotno sodišče 59letnemu brezposelnemu pekovškemu pomožniku Janezu Brandstaetterju pletljivo težko ječo.

Brandstaetter, znan tat, je vlosil v Elizabetinskem samostanu, poskušal je tudi vložiti v stanovanje župnika Kolariča, a je bil prepopden. Kavarjan Wolfu je pa ukradel iz pisalne mize 60 krov.

Zaradi uboja so prisodili posestniku Marku Luschajgu petmetnine strogi zapor, ker je ubil posestnika Caviga, s katerim sta se spra zaradi živazovških volitev.

Nesreča. Pri Sv. Lenartu sta 12. septembra razstreljali Jožef II. v Andražu Franc. Smodnik se je pa predvsem vnel in je bila pri eksploziji Hlebšču odtrgana leva roka, ki je še niso našli. Ranjen je bil tudi na obeh očeh. Franc je le lahko ranjen na levem roku in obrz.

Mrvica pravice koroškim Slovencem. Nemški listi poročajo, z vso jezo in s svojo običajno pravico-jubnostjo, da je baje naravnih predsednik grškega nadodsida nekterim koroškim sodnikom, da pa režujejo slovenske vloge tudi slovensko.

HRVATSKE NOVICE

Uboj zaradi oreha. V Miloševiču na Hrvatskem sta se zaradi enega oreha sprla in stepla kmeta Vid Trninič in Mile Karakaš. Trninič je udaril nasprotnika tako s kolom čez glavo, da je na mestu izdihnil.

Reka prosta luka? Iz Reke se počela, da je odpotovala v inozemsko posebno komisijo, sestavljeno od delegatov trgovinskega ministerstva, zelenje itd., da poseti pristaniške naprave v Franciji, Holandiji, Nemčiji in Italiji. Gre se za razširitev reške luke, ker hoče Ogrska na vsak način, da dobi proste roke v mornarstvu. V vladnih krogih v Budimpešti so prepričani, da se ustanovali v Reki prosta luka.

Ziv zgorel. V bolnici usmiljenih bratov v Zagrebu je umrl 63letni Ivan Bračko iz Glavnice, ki je s pipo v ustini zaspal v neki stelji. Iskre v pipi so zancile listje in starček se je v plamenih takoj opekel, da mu ni bilo več rešitve.

BALKANSKE NOVICE

Zarota proti velikemu knezu Vladimirovi na Bolgarskem. Bolgarski listi poročajo, da je prisla sovjetska policija na sled zaroti proti velikemu knezu Vladimirovi, ki se je udeležil odprtosti s kraljem.

Živ zgorel. V bolnici usmiljenih bratov v Zagrebu je umrl 63letni Ivan Bračko iz Glavnice, ki je s pipo v ustini zaspal v neki stelji. Iskre v pipi so zancile listje in starček se je v plamenih takoj opekel, da mu ni bilo več rešitve.

POZIV.

Kupca voznih listkov na JOHANO FELCI in MATILDO PAPEŠ naj se izvolita ugasiti v područniški pisarni Frank Saksera v Clevelandu, Ohio, 6104 St. Clair Avenue, N. E. Naslov teh kupcev so nam na nerazumljiv način zagnili, valed česar prosimo, da ne nemudoma zglasita, da zmoremo vse potrebno urediti in vome listke odposlati.

in izgnal, če se udeleže gibanja čet. Voditelja grških čet v Kastoriji, grškega zdravnika Mihaela Akca in grškega podčastnika Sidexida, so izgnali iz Kastorije, kakor tudi dva druga grška agitatorja. Vojaki so zasedli dva kraja, kjer se zbirajo grške čete.

RAZNOTEROSTI

Minister Košut na samostojni Ogrski, Budimpešta, 23. sept. Trgovinski minister Košut je prisostvoval včeraj v Szeghalonu odprtiju spomenika svetemu očetu. Pri tej priliki je imel tudi politični govor ter je reklo, da bo dokazal narodu, Evropi in vladarju samemu, da je mogoče resnično moreno državo zgraditi na neodvisni stranki, in morda ravno to veste delovanje dozori v vladarju misel, da je močna opora kraljevemu prestolu sajmostna ogrska država. Ako se mu le posreči, rešiti to veliko nalogo, potem bo mirno umrl v zavesti, da je izpolnil svojo dolžnost napram domovini.

Kako skrbci ruski car za svoje otrocke. Car Nikolaj II. dobro čuti, da ruski carski prestol ni posebno trden, zato skrbci že sedaj, da bi njegovim otrokom v vsakem slučaju ničesar ne primanjkovalo. Sina prestolonaslednika je zavaroval za 12½ milijonov, najstarejšo hčer Olgo pa za šest milijonov. Kot ženska je menda polovice manj vredna kakor prestolonaslednik. Razen tega je založil car na imenju svojega sina večji kapital, ki mu dodača vsako leto 300,000 K.

Francoski humor. Mladoporočeni je reklo svojemu starejšemu "sotrinpu" v zakonu: "Zelo rad bi vedel, kaj neki misli moja žena o meni." — "Nič ložljivega zvezdeli, kakor to, mu je odgovoril starejši očenjene. "Vsedite se na njen najnovješti klobuk, pa boste takoj zvedeli, pri čem da ste." — Gostilničar, (sobarje): "Pazite, Juška, od jutri naprej vam plačam za vsakega gosta, ki po vaši krivi vredni vlast, dva franka."

500 DELAVEV

se potrebuje v Michiganskih gozdovih za delati drva za Cleveland Cleft in Piner Iron Company v Marquette, Mich.

Plača se dobi vsakega 15. in sicer od \$1.15 od sežna ali klatfre, za drva nakladat na vozove po \$1.90 za 10-urno delo in za konje goniti pa po \$2.10. Delo je stalno poleti in pozimi, ker se potrebuje 17,000 klatfer dne na mesec za izdelovanje oglja.

Zatnatna pojasnila vprašajte pri:

Jacob Lewstek,
Box 5, Coalwood, Alger Co., Mich.

Frank Debelak,
P. O. Romely, Alger Co., Mich.

John Knaus,
P. O. Limestone, Alger Co., Mich.

(9-14-10)

NAZNALNO.

Rojakom Slovencem in bratom v bratom, kateri potujejo v San Francisco, Cal., pripravljam svoj

SAKRUŠENI.

Martin J. Mertic, 1020 Watroliet Ave., Denver, Colo.

Rojaki Slovenci! Ne dajte se toraj nadale metiti od kakih similičnih kompenzij ali institutov, temveč idite ali pišite v službeni pojasnila pozdravljam Vas vedno hvaležni Mike Miller, 1020 Watroliet Ave., Denver, Colo.

Bolezni-morate natanko opisati, pisma pa tako naslovati:

SLOVENSKO-HRVATSKO ZDRAVIŠČE

Ravnatelj: Dr. J. E. THOMPSON,

Rodina Polaneških.

Roman, poljski spisal H. Sienkiewicz,
posloveni Podravski.

(Nadaljevanje.)

Gospodina Maria je učakala tej glavi in njenim muham na ljubo že marsično trpko uro. Njeno življenje na kmetih je bila zgolj navidezna idila dela in gospodarskega truda. Ni bilo pogrešati v njem ni trpkosti, ni bolesti, in njeni mirno lice je utegnilo razodevati ne samo nežen značaj, nego tudi močno voljo in pri tem kako plemenito dušo. Vendar se je ponizanje, ki ji je grozilo sedaj, kazalo hujše nego dosedanja.

"Ko bi me vsaj on ne sodil slab!" je govorila. "Toda kako si pomorem?" Prva njenja misel je bila, povabiti Polaneškega na razgovor, preden se sestane z očetom, in mu docela priznati razmere, kakor kaj takega priznamo človeku, ki mu zaupamo. Pri tem si je mislila, da ne bi bil tak razgovor nič drugačen kakor prošnja, da bi prizanesel in pomiloval, torej poniranje. Ko ne bi bila gospodina Marica kot ženska, čutela vsak drget svojega sreca in tuhij sre, čutila na pol zavestno, na pol instinktivno, da se je med njo in mladim možem s tem nekaj oglasilo, se nekaj še začelo — zlasti da je nekaj moglo in moralno postati neizogibno, bi se bila vendarle poprijela tega pomočka. Toda glede na splošno razmerje se je že zdelo, da je to nemogoče. Ostal jih je torej edino sestanek s Polaneškim, ob katerim z novim vedenjem izbriše včerajšnje utiske, pretrga te niti simpatije, ki sta jih bili navezana med seboj, in mu da popolno svobodo v ravnjanju. Ta način se je ji zdel najboljši. Pozvedevši ob služabni, da Polaneški ni same že vstal, nego da je po času odšel na cesto, ga je takoj sklenila poškotki.

Njeni želji se je skoraj izpolnila, zakaj vrnili se je že bil z jutranjega izpresa. Stojec pri stranski stozici, ki je držala k hodniku, obraselom z vinsko trto, se je zabaval z onima dvema psoma, ki sta se mu bila toljkanj sladkala prvi večer. Ni je kmalu zapazil, in Marica, stojeca na stopnji, eh, je slišala, kako je rekjal psoma:

"Takale pes hočeta jemati plăšilo, da čuvata hišo — kaj? Jesti, to znata, kaj ne? Toda na tuje ne lajata, nego se jim še laskata. Glupa kosmatina in postopač!"

In božal ju je po belih glavah. Ko jo je ugledal pri brajadi, je hitro stekel k nej in obstal pred njo vesel in vredra lie.

"Dober dan, gospodina! Zabavam se tu s psoma. Kako ste spali?"

"Hvala."

In hladno mu je podala roko, on pa jo je gledal z očmi, v katerih je bilo moči videti najrazločnejše, koko zelo mu je prijetno, da jo vidi.

Tudi on ni bil manj po volji gospodini Marije. Izkratka, bil je všeč iz vse duše. In sreca jih je trepetalo od žalosti, da mu je na njegov "dober dan" moralno odgovoriti tako ceremonično in hladno.

"Morda greste, gospodina, po gospodarstvu. Ako dovolite, pojdem z vami. Danes se moram vrniti v mesto, torej mi je jako ljubo prebiti en trenutek več v vaši družbi. Bog ve, ako bi mogel, bi ostal dalje tukaj. Toda pot v Kremenu mi je sedaj znana."

"Dobro nam boste došli vsekdar, kadarkoli vam čas dopusti."

Sedaj je Polaneški zapazil hlad, dahnje iz njenih besed, in z njenih lic, ter jo začel gledati začuden. Toda če si je gospodina Marica mislila, da bo ravnal tako, kakor navadno ravna ljudje in se hipom prilegodi njenemu glasu, se je močno motila. Polaneški je bil preživahan in predzen, da ne bi je bil vprašal po vzroku.

Zroč ji uporno v oči, jo vpraša:

"Kaj vam je, gospodina?"

Marica mu odgovori zmedena:

"Motite se."

"Ne! Dobro vidiš, in vi, gospodina, dobro veste, da se ne motim. Prav tako ste, kakšni ste bili proti meni pri večer. Vendar takrat sem to zakril jaz, ker sem jel tako nepriljivo govoriti o denarju. Včeraj sem vas prosil, da mi oprostite, in vse je bilo dobro — še kako dobro! Danes je zopet drugače — povejte mi, gospodina, zakaj?"

Nobena najspretnejša diplomacija ne bi bila spravila gospodinje Marice bolj iz ravnotežja kakor te besede. Dočim se ji je zdelo, da ga ohladi in odbije svojim ravnjanjem, se ji je, vprašavši tako naravnost, še bolj prislišal.

On pa je nadaljeval z glasom takega človeka, ki se mu godi krivica:

"Povejte mi, gospodina, odkritosrčno, kaj pomeni to? Povejte mi! Vaš oče je dejal, da sem imel včeraj biti vaš gost, a danes žele upnik. Toda to je glupost... to ni nič! Takšni razlik ne poznam: vaš upnik pa tudi ne bom nikdar, nego dolžnik, ker sem že vaš dolžnik, gospodina, hvaležen vam za včerajšnje dobroto — in Bog ve, koliko mi je do tega, da bi mogel biti zmerom vaš dolžnik."

In vnoči je zrl v oči iz pozoraz gledal, ali se ne pojavi v njih včerajšnji smeh. Toda Marica, ki se ji je stiskalo srce čimdalje bolj, je šla dalje po poti, ki si jo je bila izbrala, prvič zato, ker jo je bila že nastopila, drugi pa iz bojazni, da bi morala povedati vrok, aka bi priznala, da je danes drugačna.

"Zagotavljam vas," je odgovorila ne brez truda, "da ste se motili ali včeraj, ali pa da se motite danes. Zmerom sem enaka in zmerom mi bo ljubo, aka odnesete dober spomin na nas."

Te besede so bile tako uljudne, toda gospodina jih je izrekla docela drugače nego včeraj. Polanešku se je jela na lieu že zrealiti nestropnost in jaza.

"Ko bi me vsaj on ne sodil slab!" je govorila. "Toda kako si pomorem?"

Prva njenja misel je bila, povabiti Polaneškega na razgovor,

preden se sestane z očetom, in mu docela

priznati razmere, kakor kaj takega

priznamo človeku, ki mu zaupamo.

Pri tem si je mislila, da ne bi bil tak

razgovor nič drugačen kakor prošnja,

da bi prizanesel in pomiloval, torej

poniranje. Ko ne bi bila gospodina

Marica kot ženska, čutela vsak drget

svojega sreca in tuhij sre, čutila na

pol zavestno, na pol instinktivno, da se je

med njo in mladim možem s tem ne-

kaj oglasilo, se nekaj še začelo —

zlasti da je nekaj moglo in moralno po-

stat neizogibno, bi se bila vendarle

poprijela tega pomočka. Toda glede

na splošno razmerje se je že zdelo, da

je to nemogoče. Ostal jih je torej edino

sestanek s Polaneškim, ob katerem

z novim vedenjem izbriše včerajšnje

utiske, pretrga te niti simpatije, ki

sta jih bili navezana med seboj, in mu

da popolno svobodo v ravnjanju. Ta

način se je ji zdel najboljši. Pozvedevši ob služabni, da Polaneški ni

same že vstal, nego da je po času

odšel na cesto, ga je takoj sklenila

poškotki.

Njeni želji se je skoraj izpolnila,

zakaj vrnili se je že bil z jutranjega

izpresa. Stojec pri stranski stozici,

ki je držala k hodniku, obraselom z

vinsko trto, se je zabaval z onima

dvema psoma, ki sta se mu bila toljkanj

sladkala prvi večer. Ni je kmalu

zapazil, in Marica, stojeca na stopnji,

eh, je slišala, kako je rekjal psoma:

"Takale pes hočeta jemati plăšilo, da čuvata hišo — kaj? Jesti, to znata, kaj ne? Toda na tuje ne lajata, nego se jim še laskata. Glupa kosmatina in postopač!"

In božal ju je po belih glavah. Ko

jo je ugledal pri brajadi, je hitro

stekel k nej in obstal pred njo vesel in vredra lie.

"Dober dan, gospodina! Zabavam

se tu s psoma. Kako ste spali?"

"Hvala."

In hladno mu je podala roko, on

pa je gledal z očmi, v katerih je bilo

moči videti najrazločnejše, koko zelo

mu je prijetno, da jo vidi.

Tudi on ni bil manj po volji gospodini Marije. Izkratka, bil je všeč

iz vse duše. In sreca jih je trepetalo od

žalosti, da mu je na njegov "dober

dan" moralno odgovoriti tako ceremonično

in hladno.

"Morda greste, gospodina, po gospodarstvu. Ako dovolite, pojdem z vami. Danes se moram vrniti v mesto,

torej mi je jako ljubo prebiti en trenutek več v vaši družbi. Bog ve, ako bi mogel, bi ostal dalje tukaj. Toda pot v Kremenu mi je sedaj znana."

"Dobro nam boste došli vsekdar,

kadarkoli vam čas dopusti."

Sedaj je Polaneški zapazil hlad, dahnje iz njenih besed, in z njenih lic, ter jo začel gledati začuden. Toda če si je gospodina Marica mislila, da bo ravnal tako, kakor navadno ravna ljudje in se hipom prilegodi njenemu glasu, se je močno motila. Polaneški je bil preživahan in predzen, da ne bi je bil vprašal po vzroku.

Zroč ji uporno v oči, jo vpraša:

"Kaj vam je, gospodina?"

Marica mu odgovori zmedena:

"Motite se."

"Ne! Dobro vidiš, in vi, gospodina, dobro veste, da se ne motim. Prav tako ste, kakšni ste bili proti meni pri večer. Vendar takrat sem to zakril jaz, ker sem jel tako nepriljivo govoriti o denarju. Včeraj sem vas prosil, da mi oprostite, in vse je bilo dobro — še kako dobro! Danes je zopet drugače — povejte mi, gospodina, zakaj?"

Nobena najspretnejša diplomacija ne bi bila spravila gospodinje Marice bolj iz ravnotežja kakor te besede. Dočim se ji je zdelo, da ga ohladi in odbije svojim ravnjanjem, se ji je, vprašavši tako naravnost, še bolj prislišal.

On pa je nadaljeval z glasom takega

človeka, ki se mu godi krivica:

"Oprosti, oče!..."

In odšla je.

Certit nre poznaje je stopil na poziv

gospoda Plavicka k njemu Polaneški.

Toda bil je slabje volje in razdražen,

dasi se je izkušil premogavati.

Gospod Plavicki je govoril s patečnim glasom. Izvestno ni le hotel,

da se ne bi z njim nihče pulil za

monopol. Vstal je v svojem županu,

podoben kralju Learju, se prikel za

zori naslanjanje in da razumeti hčerk,

da bi, premagan po njeni okrutnosti,

padel na tla, kakor je dolg in širok.

Toda njej so vrele solze iz oči in

bridki občutki svoje onemoglosti so jo za-

dirali v sreca. Stala je nekaj časa ter

se borila z žalostjo in s solzami; na-

posej je rekla tiho:

"Oprosti, oče!..."

In odšla je.

Certit nre poznaje je stopil na poziv

gospoda Plavicka k njemu Polaneški.

Toda bil je slabje volje in razdražen,

dasi se je izkušil premogavati.

Gospod Plavicki ga pozdravi in ga

posadi poleg sebe na stol, ki je bil že

prej pripravljen. Prime ga z roko za

koleno in vpraša:

"Stanko, saj ne zapališ te hiš